

Finanšu ministrija

Valsts kases seminārs

**Kas jāzina budžeta iestādēm, sagatavojot 2020.
gada pārskatu**

*Grāmatvedības politikas un metodoloģijas nodaļas
vadītāja Arta Priede*

2020.gada 20.novembrī

Finanšu ministrija

- **pārskata gada slēguma inventarizācijas veikšanas kārtība laikā, kad valstī ir noteikti ierobežojumi saistībā ar Covid-19**
- **jaunā Grāmatvedības likumu normas saistībā ar inventarizācijām**

Finanšu ministrija

Inventarizācijas veikšanas prasības

- Pienākums veikt inventarizāciju katra pārskata gada beigās (*likums Par grāmatvedību*)
- Pārskata gada slēguma inventarizācija nav obligāti jāveic pārskata gada pēdējā dienā
- Pārskata gada slēguma inventarizāciju drīkst veikt 3 mēnešu laikā pirms pārskata gada beigu dienas vai mēneša laikā pēc tās
- inventarizācijas dienā konstatētos atlikumus pārrēķina atbilstoši grāmatvedības datiem pārskata gada beigu dienā. (*no 1.oktobra-31.janvārim*)

Finanšu ministrija

inventarizāciju veikšana Covid-19 izplatības apstākļos

Pārskata gada inventarizācijas veikšanas prasības ir jāpilda arī tad, ja attālināta darba veikšanai nepieciešamie uzņēmuma īpašuma vai lietojuma objekti atrodas ārpus uzņēmuma telpām vai arī tad, ja atbildīgās personas, kā pārziņā atrodas inventārs, strādā attālināti

Finanšu ministrija

Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju"

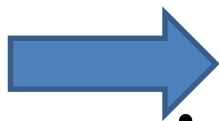
- **60.punkts** noteic, ka inventarizāciju uzņēmumā veic saskaņā ar uzņēmuma vadītāja apstiprinātām inventarizācijas instrukcijām
- nosaka pārskata gada slēguma inventarizācijas sagatavošanas, veikšanas un dokumentēšanas termiņus un kārtību
- Uzņēmuma vadītājs inventarizācijas instrukcijā var paredzēt kārtību, kādā dokumentē faktu, ka šo noteikumu **59.¹ punktā** minētā lieta vai to kopums šajā pārskata gadā *nav pieejams* pārskata gada slēguma inventarizācijai, un uz lietām vai to kopumu noteikt speciālu inventarizācijas kārtību

(piemēram, apjoma noteikšanu dabā ar šo noteikumu 49. punktā minētajiem paņēmieniem tajā pārskata gadā, kad tas būs iespējams

Finanšu ministrija

- **49.punkts** pieļauj, ja nepieciešams inventarizāciju veikt, ar speciāliem paņēmieniem

- Piemēram, var tikt izmantots arī tāds paņēmiens, kā fotoattēla ar redzamu inventāra numuru un apliecinājumu par lietas pilnvērtīgu izmantojamību iesūtīšana, ko inventarizācijas dienā izdarītu attālināti strādājošs lietotājs.
- Inventarizācijas instrukcijā iespējams noteikt arī to, vai un kādi pierādījumi šādā gadījumā pievienojami inventarizācijas sarakstam. Tie var būt, piemēram, pierādījumi, iesūtītie fotoattēli un apliecinājumi (e-vēstules), kas jānoformē kā inventarizācijas sarakstu pielikumi.

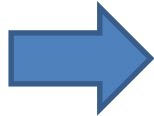
- **53.punktā ārkārtas gadījumiem** paredzēta atkāpe, saskaņā ar kuru, ja atbildīgās personas klātbūtne nav iespējama, uzņēmuma vadītājs pieņem lēmumu par inventarizācijas veikšanu bez atbildīgās personas klātbūtnes.

- attiecas arī uz šo situāciju, kad notiek strauja COVID-19 izplatība un valstī ir izsludināta ārkārtējā situācija

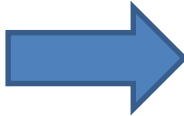

Finanšu ministrija

- **59.1 punkts** noteic, ka uzņēmums var sagatavot atsevišķu inventarizācijas sarakstu vai citu attaisnojuma dokumentu par tām ķermeniskajām lietām vai to kopumu, kas pārskata gada slēguma inventarizācijas laikā **nav pieejams apjoma noteikšanai dabā** ar šo noteikumu 49.punktā minētajiem paņēmieniem.
-
- Šajā dokumentā iekļauj attiecīgus skaidrojumus, tai skaitā, ja iespējams, norādi par to, kad inventarizāciju būs iespējams veikt, piemēram pēc COVID-19 ārkārtējās situācijas beigām

- **52.punkts**
inventarizācijas komisijas personālsastāvu un inventarizācijas sākšanas un pabeigšanas termiņu uzņēmuma vadītājs nosaka ar rakstisku rīkojumu. Uzņēmuma vadītājs šajā rīkojumā var ietvert arī inventarizācijas dokumentēšanas termiņu.
-
- inventarizācijas instrukcijā, ņemot vērā šobrīd esošo situāciju saistībā ar COVID-19, var noteikt vēlāku inventarizācijas veikšanas termiņu, piemēram, gada beigās vai pēc COVID-19 ārkārtējās situācijas beigām

Gadījumā, ja inventarizācija faktiski notikusi vai tās rezultāti iegūti pēc pārskata gada pēdējās dienas, tad saskaņā ar **67.punktu**, pārskata gada slēguma inventarizācijas rezultātus ieegrāmato tā, lai attiecīgais grāmatvedības ieraksts tiktu ietverts attiecīgā pārskata gada finanšu pārskatos.

- nepieciešams izvērtēt, kādos termiņos būs iespējams veikt inventarizāciju COVID-19 izplatības apstākļos un pieņemt lēmumu veikt inventarizāciju vēlāk, kā arī izvērtēt, kas būtu lietderīgāk: vai attiecīgā gadījumā paredzēt konkrētu speciālo paņēmieni vai, ja ir pamats šaubām, ka ar speciālo paņēmieni iegūtais inventarizācijas rezultāts būs ticams, dokumentēt faktu, ka konkrēta ķermeniskā lieta vai to kopums šajā pārskata gadā nav pieejams pārskata gada slēguma inventarizācijai.

Finanšu ministrija

Revidentu dalība inventarizācijās (1)

- Revidenta dalību īpašu krājuma posteņu esamības un pilnīguma pārbaudē nosaka - **501 SRS** – *Revīzijas pierādījumi – īpaši apsvērumi par atsevišķiem posteņiem*

Ja krājumi ir būtiski finanšu pārskatu kontekstā, zvērināts revidents iegūst pietiekamus un atbilstīgus revīzijas pierādījumus, kas apliecina krājumu esamību un stāvokli.

Sekojoši pārbaudes veidi:

- *piedaloties krājumu inventarizācijā klātienē, izņemot gadījumus, ja tas nav iespējams (501 SRS A1-A3 punkts); vai*
- *veic analītiskās procedūras vai citas revīzijas procedūras atbilstoši apstākļiem (501 SRS A12-A14 punkts).*

Finanšu ministrija

Revidentu dalība inventarizācijās (2)

Secinājums

- klātienes piedalīšanās inventarizācijā vai arī
- citu revīzijas procedūras veikšana - ja fiziski revidentam nav iespējams pārbaudīt būtisku krājumu eksistenci dabā, revidents var izvēlēties citas analītiskās procedūras

Finanšu ministrija

Revidentu dalība inventarizācijās (3)

Šajā standartā ir aprakstīti noteikumi, kā revidentam rīkoties, ja nav iespējams dalība inventarizācijā (A12-A14 punktam).

Piemēram, to var darīt sekojoši:

konkrētu krājumu vienumu, kas iegūti vai iegādāti pirms krājumu inventarizācijas, turpmākās pārdošanas dokumentu pārbaude. Tā arī ir alternatīva revīzijas procedūra, ar kuras palīdzību revidents var pārliecināties par krājumu esamību.

Ja tomēr revidents ar alternatīvām revīzijas procedūrām nav pārliecinājies par krājumu esamību, un viņam nav iespējams iegūt pietiekamus revīzijas pierādījumus, tad šajā gadījumā revidents izmanto **705.SRS Modificēta atzinuma sniegšana neatkarīga revidenta ziņojumā**, un izdot modificētu revidenta ziņojumu, kurā iekļauj atzinumu ar norādi par apjoma ierobežojumu.

Finanšu ministrija

Revidentu dalība inventarizācijās (4)

- par standartu normu piemērošanu Finanšu ministrija var sniegt tikai viedokli
- saskaņā ar Revīzijas pakalpojumu likumu LZRA ir tiesīga noteikt standartu piemērošanu Latvijā

Līdz ar to revidentu jautājumu gadījumā, kā piemērot konkrēto standartu un kādas revīzijas procedūras būtu jāpiemēro, lai aizvietotu revidentu dalību klātienēs inventarizācijā, var un ir tiesīga skaidrot LZRA.

Finanšu ministrija

Jauns Grāmatvedības likums

Likuma spēkā stāšanās datums –

2021.gada 1.jānvāris.....

2021.gada 1.jūlijs?

2022.Ggada 1.janvāris?

- 30.07.2020.- likumprojekts iesniegts izskatīšanai Ministru kabineta sēdē , pieņemts 29.09.2020.
- 07.10.2020 iesniegts izskatīšanā Saeimā (*nr.795/Lp13*)

Finanšu ministrija

Likumprojekta nepieciešamība

- aizvietos deviņdesmito gadu sākumā pieņemto likumu "Par grāmatvedību", nodrošinot tā atbilstību šodienas attīstībai un tautsaimniecības digitalizācijai
- mainoties informācijas tehnoloģijas attīstībai, datorprogrammu pilnveidei - mainījusies grāmatvedības dokumentu apstrāde
- prakse
- elektronisko rēķinu nozīmīgums

Finanšu ministrija

III nodaļa

Inventarizācija

15.pants. Inventarizācijas mērķis

16.pants. Inventarizācijas noteikumi

17.pants. Papildu noteikums pārskata gada slēguma inventarizācijai

- *tiek pārņemti likuma Par grāmatvedību 11. un 12.panta nosacījumi, vienādu priekšmetu inventarizācijas metodes aprakstu paredzēts iekļaut Ministru kabineta noteikumos*

Finanšu ministrija

15. pants. Inventarizācijas mērķis

- (1) Inventarizācijas **mērķis** ir uzņēmuma mantas faktiskā stāvokļa un uzņēmuma saistību pārbaude konkrētā datumā un grāmatvedības datu saskaņošana ar inventarizācijas rezultātiem.
- (2) Inventarizāciju veic, piemērojot normatīvajos aktos un grāmatvedības organizācijas dokumentos noteikto kārtību.
- (3) Inventarizācijas metodes, inventarizācijas veikšanas kārtību, rezultātu dokumentēšanas un inventarizācijā atklāto starpību ieogrāmatošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Finanšu ministrija

16. pants. Inventarizācijas noteikumi

(1) Inventarizācija veicama šādos gadījumos:

- 1) uzsākot uzņēmuma darbību;
- 2) noslēdzot katru pārskata gadu (turpmāk – pārskata gada slēguma inventarizācija);
- 3) izbeidzot uzņēmuma darbību;
- 4) reorganizējot uzņēmumu, ciktāl likumos nav noteikts citādi;
- 5) pasludinot maksātnespējas procesu;
- 6) ja, pamatojoties uz komersanta lēmumu, ir apturēta vai atjaunota uzņēmuma darbība;
- 7) citos gadījumos, ja tas izriet no citiem normatīvajiem aktiem vai attiecīgā uzņēmuma grāmatvedības organizācijas dokumentiem.

(2) Inventarizācijas rezultātus norāda inventarizācijas sarakstos.

Finanšu ministrija

17. pants. Papildu noteikums pārskata gada slēguma inventarizācijai

Pārskata gada slēguma inventarizāciju drīkst veikt triju mēnešu laikā pirms pārskata gada beigu dienas vai mēneša laikā pēc tās, pārrēķinot inventarizācijas dienā konstatētos atlikumus atbilstoši grāmatvedības datiem pārskata gada pēdējā dienā.

Inventarizācijas rezultātus ieraksta grāmatvedības reģistros līdz gada pārskata parakstīšanas datumam.

Finanšu ministrija

31. pants. Uzņēmuma vadītāja pienākumi grāmatvedības jomā

(1) Uzņēmuma vadītājam ir pienākums **organizēt grāmatvedības kārtošanu, **inventarizācijas veikšanu**, grāmatvedības dokumentu saglabāšanu un attiecīgo pārskatu sagatavošanu uzņēmumā atbilstoši šā likuma un ar to saskaņā izdoto normatīvo aktu prasībām.**

.....

Finanšu ministrija

Grāmatvedības kārtošanas noteikumu projekts

9.

**Inventarizācijas metodes,
inventarizācijas veikšanas kārtība,
rezultātu dokumentēšanas un inventarizācijā
atklāto starpību ieogrāmatošanas kārtība**

Finanšu ministrija

Paldies par uzmanību!

*Jautājumu gadījumā lūdzu rakstīt uz Finanšu ministrijas
Grāmatvedības un revīzijas politikas departamenta
elektronisko pastu: grp@fm.gov.lv*

